

[Dahlgaard.]

ikke blot paa Banker og Sparekasser, men paa Pengeinstitutter i Ordets videste Betydning. Jeg maa derfor spørge den højtærede Handelsminister, om han mener, at dette er i Overensstemmelse med Oktrojens Bestemmelse. Det er, som sagt, muligt, at de øvriges Forhold juridisk set er i Overensstemmelse med Oktrojen, men naar jeg alligevel her i Tinget har villet omtale, at dette Samraad har fundet Sted, er det, fordi jeg for min Del ønsker at give Udtryk for det beklagelige i, at Tilstanden er en saadan, at man netop i et Forhold som dette maa faa det Indtryk, at Nationalbankens Direktører staar med Loven i Haanden for at se, om Deltagelse i det ene eller det andet Selskab nu lige akkurat kan falde indenfor Lovens Grænser, i Stedet for at de burde se paa den Stilling, Nationalbanken indtager indenfor Landets økonomiske Liv, Erhvervslivet i det hele taget, og saa drage Grænserne derudfra overfor det Forhold, der her er Tale om.

Jeg ønsker ogsaa at gøre opmærksom paa, at man, naar man ser paa de Forhandlinger, der i sin Tid fandt Sted om Oktrojen her i Rigsdagen, da den blev vedtaget i 1907, vil finde, at da denne Bestemmelse blev sat ind oppe i Landstinget, blev det af den daværende Ordfører, Højesteretssagfører P. G. C. Jensen, udtrykkelig udtalt, at Forslaget synes naturligt for at undgaa Kollisioner. Ordførerens Udtalelser den Gang viser med andre Ord netop, at det, man har tænkt paa, ikke er, hvad der ligger gemt i Ordene: Deltagere i et ansvarligt Selskab, men der har gennem denne Bestemmelse været tænkt paa at hindre Muligheden for Intersekollisioner. Jeg for min Del nærer ikke Tvivl om, at Direktørernes Handlemaade paa det Omraade, der her er Tale om, er en af de Ting, der kan medvirke til, at Nationalbanken ikke bevarer sin nuværende Forfatning, naar dens Oktroj i 1938 udløber.

Med Henblik paa Direktørernes Deltagelse i Ledelsen af disse store Selskaber vil jeg da gerne spørge den højtærede Minister, om han ikke vilde finde det heldigst, at Nationalbankens Direktører ikke lod sig vælge til Ledelsen af saadanne store Erhvervs virksomheder, og om han, hvis han finder dette heldigst, da ikke kunde finde en Lejlighed til at give Udtryk herfor overfor Nationalbankens Direktion.

Hauge: Jeg kan ganske slutte mig til de Bemærkninger, som det ærede Medlem

Hr. Dahlgaard nu har fremsat om Nationalbankdirektørernes Stilling. Spørgsmaalet om, hvorvidt disse Direktører kan indtræde i private Selskabers Bestyrelse eller ikke, har før været rejst her. Det ærede Medlem Hr. Stauning har gjort Indsigelse mod, at disse Direktører lod sig indvælge i Bestyrelser, de ifølge deres hele Stilling burde holde sig borte fra. Jeg skal kun gøre faa Bemærkninger om Sagen. Det er mig ganske ufatteligt, at Nationalbankdirektørerne ikke forstaar, at de kommer i en meget skæv Stilling baade til Regeringen og til den Institution, de skal lede, ved at tage Sæde i Bestyrelser af forskellig Art, i Selskaber, som de i Virkeligheden ingen Forudsætninger har for at kunne være med i Ledelsen af, og i hvis Ledelse de heller ikke har noget at skulle have udrettet.

Det er meget muligt, at man rent juridisk kan fortolke Loven om Nationalbankens Oktroj saaledes, at der ikke kan gøres rent formelle Indvendinger mod, at de tager Sæde i de Bestyrelser, de har taget Sæde i. Jeg synes nu ikke, de har overholdt Oktrojens Ord, heller ikke i juridisk Betydning. Meningen har i alt Fald utvivlsomt været, at Nationalbankens Direktører skulde holde sig fri af det private Erhvervsliv og private Aktieselskaber, saaledes at de i enhver Henseende stod frit i den Stilling, de indtræder i som Nationalbankens Direktører.

Disse Folk kan heller ikke siges at være nødlidende; det kan altsaa ikke være af Pengetrang, de gaar ind i disse Selskaber, man maa saa bagefter Ordet Penge sætte noget andet end Trang. Saa vidt jeg ved, er disse Direktører lønnede med meget store Gager, har deres økonomiske Forhold paa det tørre, og har de det ikke, er det deres egen Skyld. De trænger ikke til at faa deres Indtægter suppleret hverken i den ene eller den anden Retning, allermindst ved at gaa ind i private Selskaber, saaledes som de gør.

Jeg synes, det er overordentlig mærkeligt, at de ikke selv forstaar det, at vi overhovedet gennem Rigsdagen skal beskæftige os med Spørgsmaal af den Art; de høje Stillinger forpligter dem til at tage et saadant Standpunkt overfor saadanne Spørgsmaal, at deres Personer og deres Stilling i enhver Henseende er fritaget for al Kritik. Jeg henstiller nu til den højtærede Finansminister ... (*Finansministeren* [N. Neergaard]: Handelsministeren!). ... Den højtærede Finansminister kan maaske gøre det samme, for at det